

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

HAIR

Ajattoman hippimusikaalin äärellä

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Muusikko amk
Musiikkiteatterin
suuntautumisvaihtoehto
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Miikka Wallin

Lahden ammattikorkeakoulu
Musiikkiteatteri

WALLIN, MIIKKA VILLE TAPANI:

HAIR
Ajattoman hippimusikaalin
äärellä

Musiikkiteatterin suuntautumisvaihtoehdon opinnäytetyö 23 sivua, 1 liite

Kevät 2013

TIIVISTELMÄ

Tässä taiteellis-toiminnallisessa opinnäytetyössäni tutkin Hair-musikaalia sekä sen teemoja ja merkitystä 1960-luvulla ja nykypäivänä. Opinnäytetyöni taiteellinen osuus on osani Lahden kaupunginteatterin Hair-musikaalissa. Pohdin musikaalin haasteita ja omaa osuuttani siinä. Käsittelen samalla hippiliikettä, Vietnamin sota ja 1960-lukua vuosikymmenenä. Tutkimuskysymykseni on mitä Hairin teemat ovat yleisesti ja kuinka ajankohtaisia ne ovat tänä päivänä.

Asiasanat:

1960-luku, Hair, musikaali, Vietnamin sota, hippiliike, Hector

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Music Theatre

WALLIN, MIIKKA VILLE TAPANI: HAIR
The timelessness of the musical 'Hair'

Bachelor's Thesis in Music Theatre

23 pages, 1 appendice.

Spring 2013

ABSTRACT

In this thesis I explore the musical, 'Hair' and its themes and meaning in the 1960's and the present time. The artistic part of the thesis is my performance in the musical 'Hair' in the Lahti City Theater. I think about my role in it and its challenges. I also talk about hippies, the Vietnam War and the 1960's as a decade. My research question is: What are the themes in the musical, 'Hair' and how current they are at the moment.

Key words: 60's, Hippies, Musical, Vietnam war, Hector

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	1960-LUKU	2
2.1	Ajankuva	2
2.2	Vietnamin sota	3
2.3	Flower Power valtaa nuoret	5
2.4	Aatteen Tuho	8
3	RAUHAA JA RAKKAUTTA	9
3.1	Hair-musikaali	9
3.1.1	Juoni	10
3.1.2	Teemat	10
3.1.3	Musiikki	11
3.1.4	Vaatetus	11
3.2	Ikihippi Heikki "Hector" Harma	13
3.3	Hair tänään	16
4	LET THE SUNSHINE IN	18
4.1	Kohti ensi-iltaa	18
4.2	Hiram	22
4.3	Loppusanat	23
	LÄHTEET	24

1 JOHDANTO

”Kukkasen valta tää vähitellen leviää. Silloin saa rakastaa muitakin kuin itseään. Sitä ennen kuitenkin moni kuolee haavoihin. Toiset hukkuu rahoihin, toiset nälän vaivoihin ja monet vainoihin. Ota siis kukkanen. Katso nousuun huomisen. Helinää kuulla voi hopeisen kulkusen. Hymyillä kun joskus saa se vatsahaavan parantaa. Tarpeetonta mammonaa on turha silloin omistaa, kun onnellinen on koko maa.” (Kuoppamäki, 1967)

Yllä olevassa sitaatissa suomalainen laulaja, Jukka Kuoppamäki kuvaa kuinka kukka symboloi onnellisuutta ja sitä ettei maallinen mammona ole avain onnellisuuteen. Nämä laulun sanat johdattelevat opinnäytetyöni äärelle, joka käsittelee Rado-Ragni-MacDermot- kolmikon tekemää musikaalia Hair ja omaa osaani kyseisessä musikaalissa Lahden kaupunginteatterissa vuonna 2012-2013.

Opinnäytetyössäni syvennyn tutkimaan musikaalin sanomaa ja sitä kuinka se kohtaa nykypäivän. Kerron myös maailmaa mullistaneen hippiliikkeen noususta ja rapistumisesta. Tutkimuskysymykseni on mitä Hairin teemat ovat yleisesti ja kuinka ajankohtaisia ne ovat tänä päivänä.

Hair on yksi tunnetuimmista musikaaleista, sen ensi-ilta oli Broadwaylla 1968, jonka jälkeen sitä on esitetty ympäri maailmaa ja se on kerännyt suurta suosiota. Hairin salaisuus on siinä, että sen musiikki ja teemat ovat ajattomia. Siksi sitä voidaan esittää milloin tahansa vuosikymmenestä toiseen.

Taiteellis-toiminnallisessa opinnäytetyössäni pohdin myös musikaalin tekemisen haasteita ja sitä kuinka pienistä paloista kootaan iso esitys. Käyn läpi oman tieni aina koelaulusta ensi-iltaan.

2 1960-LUKU

2.1 AJANKUVA

”Mikään jakso USA:n lähihistoriassa ei eroa nykyhetkestä yhtä jyrkästi eikä näytä tarjonneen suurempaa muutospotentiaalia kuin 60-luku. ” (Echols 2000, 8).

Tylsäksi 1960-lukua ei voi sanoa. Miljoonat ihmiset joutuivat ympäri maailmaa kärsimään sotien ja nälänhädän aiheuttamista ongelmista. Supervaltojen yhteiskunnissa kuohui. Haluttiin muuttaa vanhoja arvoja ja haluttiin tasa-arvoa, vapautta, erilaisin keinoin: Englannissa naiset saivat käyttöönsä e-pillerin sekä naisten hameen mitta nousi nousemistaan vastoin vanhoja periaatteita, Yhdysvaltojen eteläosissa mustille haluttiin -äänioikeus. Protesteja ja mielenosoituksia järjestettiin maailmalla paljon. (Remember the 60's. 2007. 3.)

60-luvulla kuoli monta tunnettua ihmistä joista puhutaan vieläkin. Näyttelijöitä, poliittisia keulahahmoja ja ihmisoikeuksien puolustajia -mm. J.F.Kennedy, Martin Luther King jr., Malcolm X, Marilyn Monroe ja monia muita. Osa kuoli salamurhaajien luoteihin ja osa huumeiden vaikutuksesta. (Remember the 60's. 2007. 3.)

Kylmä sota oli käynnissä. Yhdysvallat ja Neuvostoliitto saivat maailman haukkomaan henkeään, melkein aloittamalla kolmannen maailmansodan.

Televisio löi itsensä läpi 1960-luvulla ja tuplasi katsojansa, saattaen elokuvateollisuuden ahdinkoon. Musiikkibisnes eli kulta-aikaansa. Beatles valloitti maailmaa Englannista käsin ja sai naiset hysterian partaalle. Ihminen kävi ensimmäistä kertaa kuussa. Mikroaaltouunit ja sydämensiirrot yleistyvät.

(Remember the 60's. 2007. 3.)

Se vuosikymmen oli hurjaa menoa, uutta tekemistä ja näkemistä riitti paljon.

(Remember the 60's. 2007. 3.)

2.2 VIETNAMIN SOTA

Indokiinan sodan jälkeen Vietnam jaettiin kahtia. Suurvallat päättivät, että se jaettaisiin väliaikaisesti Pohjois- ja Etelä-Vietnamiin. 1960-luvulla etelän kommunistit aloittivat taistelun Yhdysvaltojen tukemaa oikeistohallitusta vastaan. Yhdysvallat pelkäsi, että jos kommunistit ottavat etelässä vallan niin Kiinan vaikutusvalta kävisi liian suureksi. Aluksi Yhdysvallat lähetti useita neuvonantajia ja aseita. Tilanteen pahentuminen johti siihen, että lopulta lähetettiin sotilaita. Huomaamatta Yhdysvallat olivat täysimittaisessa sodassa, josta ei voinut enää perääntyä. Sota käytiin vuosina 1964-1975. Vuonna 1965 Yhdysvallat aloittavat täysivaltaisen sotatoimen voittaakseen Vietnamin kommunistit. Kommunistit taistelivat niin taidokkaalla tavalla amerikkalaisia vastaan, että nämä turhautuivat ja rupesivat pommittamaan Pohjois-Vietnamiä yhtäjaksoisesti. Kun tämä ei tehonnut, siirryttiin ympäristömyrkkyyhin, jotta kommunistisissa ei olisi paikkaa mihin piiloutua. Pommeja pudotettiin Vietnamiin yhteensä enemmän kuin toisessa maailmansodassa yhteensä.

Vietnam koki suuria aineellisia tappioita sodassa ja myrkyt joita tiputettiin vaikuttavat edelleen maaperässä, epämuodottomia lapsia syntyy -poikkeuksellisen paljon. Sota vaati 2-3 miljoonaa vietnamilaista uhria, amerikkalaisia sotilaita kaatui 60 000. (Kohi, Palo, Päivärinta & Vihervä 2006 110 .)

Heikkosen, Ojankosken ja Väisänen (2004) mukaan median ja television kehittyminen johti siihen, että Vietnamin sota oli ensimmäinen sota jota käsiteltiin televisioissa. Katsojat näkivät ensimmäistä kertaa sodan kauheudet kotisohvalta, miltei reaaliajassa. Tästä johtuen julkinen sana nousikin suureksi mielipiteitä vaikuttavaksi tekijäksi. Sota laajeni ja muuttui julmemmaksi, koska sotilaat eivät erottaneet siviilejä vihollisista. Tämä raivostutti ihmisiä ja tästä johtuen järjestettiin suuria sodanvastaisia mielenosoituksia. Kansa ei tuntenut sotaa omakseen, tarpeelliseksi. Myös nuoret, varsinkin sotaan lähetetyt sotilaat, eivät ymmärtäneet sodan tarkoitusta. Asevelvollisuuden pakoilu olikin erittäin yleistä. Kaikkea tätä seurasi sotamoraalin romahtaminen, vaihtoehtoliikkeiden synty ja huumeongelmien voimistuminen.

(Heikkonen, Ojakoski & Väisänen 2004.)

Maailmalla koettiin myötätuntoa Vietnamia kohtaan, koska se pärjasi yksin taistelussa supervaltaa vastaan. Tästä johtuen kritiikki Yhdysvaltoja vastaan kasvoi. Yleinen amerikkalaisvastaisuus maailmalla, mellakat kotimaassa ja epäonnistuneet sotatoimet johtivat siihen, että amerikkalaiset vetäytyivät Vietnamista. 1973 rauhansopimuksessa Etelä-Vietnam säilytti muodollisesti itsenäisyytensä, mutta jo vuoteen 1975 mennessä kommunistit ottivat koko Vietnamin haltuunsa. (Kohi ym. 2006, 110.)

Sota oli erittäin tuhoisa Yhdysvalloille. Se käänsi maan talouden laskuun ja oli ensimmäinen sota, jonka Yhdysvallat on hävinnyt. (Kohi ym. 2006, 111.)

2.3 FLOWER POWER VALTAA NUORET

1960-luvun puolivälissä Yhdysvaltain länsirannikolla nuoret alkoivat käyttää itsestään termiä *hippie*. He järjestäytyivät yhteiskunnan ulkopuolelle, koska he kapinoivat vanhempiaan vastaan ja eivät halunneet olla mukana elintasokilpailussa ja markkinayhteiskunnassa. Hipiksi ryhtyminen ei katsonut elintasoja, mutta yleensä hipit olivat hyvin toimeentulevien perheiden lapsia, jotka olivat keskeyttäneet opintonsa ja muuttaneet yhteisöihin. (Ahtiainen, Aromaa, Heininen, Kauppinen & Sihvola 2007, 190.)

San Franciscon Haight-Ashburyn kaupunginosa nousi suurimmaksi hippikeskukseksi. Tieto Haight-Ashburyn yhteisöstä levisi kulovalkean tavoin nuorten keskuudessa. Nuoret karkasivat kotoaan ja lähettivät myöhemmin kirjeen takaisin vanhemmilleen, että kaikki on hyvin eikä tarvitse huolehtia, ” olen tavannut täällä tosi kauniita ihmisiä”. (Echols 2003, 33.)

*”Hipit halusivat korottaa yksilön uuteen arvoon ja etsiä esille kadotetun ’ alkupe-
räisen ihmisen’. He kehottivat seuraamaan ”sisäistä virtaa” aina sen alkulähteil-
le saakka ja halusivat täyttää mielekkyydellä ja intensiivisellä kokemuksella todellisuuden, joka tuntui köyhältä, mielettömältä ja mitäänsanomattomalta. ” (Ala-
Ketola 1985, 55)*

Hipit vetäytyivät siis omiin oloihinsa mietiskelemään, mutta poliittisesti he olivat erittäin valveutuneita. Vietnamin sota herätti nuorissa paljon eripuraisuutta vanhempia kohtaan. ”Make love, not war” julistus kaikui kaduilla, kun hipit kapinoivat sotaa vastaan. Vaihtoehtoista elämäntapaa kuvasi myös se, että yhteisö saattoi kasvattaa oman ruokansa, tehdä omat vaatteensa ja jättää rahan käytön kokonaan pois. (Ahtiainen ym. 2007, 190)

*”Vapaa rakkaus, rauhanaate, ”tajunnan laajentaminen” rockmusiikin ja huuma-
usaineiden avulla, itämaiset uskonnot, pitkä tukka sekä pukeutuminen kirjaviin t-
paitoihin tai itämaistyyliisiin kaftaaneihin olivat kaikki keinoja erottautua van-
hemmista” (Ahtiainen ym. 2007, 190).*

Vuosikymmen sai nimen Flower Power ja hippeys levisi ympäri Yhdysvaltoja. Liike levisi myös myöhemmin laajalti Euroopassa. Nuoret vaativat, että vanhat valtarakenteet piti lakkauttaa, koska yhteiskunta oli jämähtänyt paikoilleen. Hippien mukaan ihmiset olivat onnettomia, koska he keskittyivät kuluttamiseen. Tämä kaikki oli korjattavissa hippeyden arvoilla. Hipit halusivat pelastaa kotimaansa ja tehdä siitä parhaan mahdollisen, siksi he pitivät itseään todellisina isänmaan ystävinä. (Paukku 2009, 13.)

”Tällaiselta näytti Walter Hollsteinin esittämä valtakulttuurin ja hippikulttuurin arvojen vastakkainasettelu:

Valtakulttuuri:

ylellisyys

rikkaus

valkoinen

kaupungistuminen ja teollistuminen

sofistinen

miehekäs

genitaalinen

työ

suoritus

ahdistunut

jännittynyt

lineaarinen logiikka

sana

valta

individualistinen

väkivalta

rutiini

objektiivinen

sulautuva

järki

(Ala-Ketola 2003, 55)

Vastakulttuuri:

kohtuullisuus

vapaaehtoinen köyhyys

intiaani

hajasijoitus

yksinkertainen

naisellinen

monimuotoinen hellyys

leikki

nautinto

toiveikas

vireä

metaforinen, analoginen

kuva

rakkaus

kommunitäärinen

kukat

luova anarkia

subjektiivinen

itsensä löytävä

empatia

Huumeet kuuluivat oleellisena osana mukaan hippisukupolven elämässä. Nuoret vaativatkin joidenkin huumeiden laillistamista, kuten marihuanan tai lsd:n. Huumeilla pyrittiin pääsemään transsiomaiseen ja tajunnan laajentavaan mielentilaan. Huoleton huumeiden käyttö osoittautuikin erittäin tappavaksi. Riippuvuus ja ennenaikaiset kuolemat nuorten joukossa näyttivät huumeiden vaarallisuuden. Monta lahjakasta nuorta muusikkoa kuolikin juuri tuona vuosikymmenenä mm. Jimi Hendrix, Janis Jopin. puhumattakaan ”tavallisista nuorista” (Paukku 2009, 13.)

Hipit ottivat symbolikseen kukan. Kukka edusti rauhaa ja rakkautta, ja sitä pidettiin vahvimpana aseena väkivaltaa ja maailman pahuutta vastaan. (Ala-Ketola 1985, 62.)

”Kukan hipit valitsivat symbolikseen , koska kukat vain ovat eikä niillä ole mitään ketään vastaan. Siinä on flower-powerin ydinajatus”- (Ala-Ketola 1985, 63).

2.4 AATTEEN TUHO

Kun hipit ilmaantuivat, heitä ei voinut olla huomaamatta katukuvasta. Siksi hippien markkina-arvo tajuttiinkin nopeasti. Hyvin moni ihmisistä ei välittänyt hippeyden arvoista ja aatteista vaan pukeutui helmiin ja kukkakuosiin ajan hengen mukaisesti. (Paukku 2009, 13.)

Tästä johtuen monet katukauppiat keräsivät isot rahat omaksumalla flower-power- sanoman. Ihmiset saattoivat ostaa hippitavaroita normaaleista kaupoista. Kukkatuotteet ja hippisymbolit olivat nyt kaikkien saatavilla. Seurapiirirouvat tutustuivat hippikulttuuriin muotilehtien avulla, miehiä unohtamatta. Huippumuoti alkoi tyylitellä hippiajan vaateetusta ja vaatteita pystyi ostamaan kalleimmista muotiliikkeistä. 60-luvun lopulla underground lehdetkin olivat täynnä tarjouksia hippi esineistä. (Ala-Ketola 1985, 62)

” Kaikkein rajuimman kaupallistumisen koki ilmeisesti musiikki. Psykedeelisen rockin alkuvoimaisista raivon- ja rakkaudenpurkauksia alettiin pian tehdä amerikkalaiseen keskivertomakuun sopivaa orkesteriviihdettä. ”- (Ala-Ketola 1985, 65.)

Vuoteen 1967 mennessä poppteollisuus oli pelkkää flower poweria ja kukasta oli tullut levyteollisuuden symboli. Viihdeteollisuus osti kaiken mitä pystyi ostamaan niin San Franciscossa ja New Yorkissa. Jokainen popbändi, Beatlesista alkaen, soitti hippihenkistä musiikkia. (Ala-Ketola 1985, 65.)

Tämä kaikki puhui sitä vastaan mitä alun perin oli alettu vastustaa. Raju kaupallistuminen ja huumeiden vaarallisuuden toteamien johti lopulta siihen, että hippiyhteisöt hajosivat ja nuoret palasivat takaisin opiskelemaan ja töiden pariin. (Ahtiainen ym. 2007, 190)

3 RAUHAA JA RAKKAUTTA

3.1 HAIR-MUSIKAALI

Kun kolme nuorta miestä kohtasi ja he halusivat löytää yhteisen päämäärän, syntyi rockmusikaali Hair, kokeilujen ja vaikeuksien kautta. Heillä oli varmasti tavoitteet korkealla, mutta eivät he varmastikaan uskoneet, että musikaali menestyisi ja valloittaisi koko maailman.

Hair-musikaalin käsikirjoittaja ja laulujen sanoittaja on Gerome Ragni, ”Jerry”. Hän syntyi 1942 Pittsburghissa ja opiskeli Yalen yliopistossa. Ragni toimi myös näyttelijänä ja muusikkona. Häntä pidetäänkin yhtenä Open Theatren perustajista. Ragni näytteli useissa off-Broadway teoksissa ja Hairissa hän esitti Bergeriä. (Paukku 2009, 11-12.)

Toinen käsikirjoittaja-sanoittaja oli James Rado, ”Jim” Rado syntyi 1939 ja opiskeli näyttelijäksi Washingtonissa. Hän toimi näyttelijänä Broadwaylla ennen kuin tutustui Ragniin. Hairissa hän näytteli Claudea. (Paukku 2009, 11-12.)

Säveltäjänä toimi Galt MacDermot. Hän syntyi 1928 Montrealissa. MacDermot opiskeli viulun ja pianon soittoa, hän sävelsi myös rock- ja jazzmusiikkia. Hän lähti opiskelemaan Etelä-Afrikkaan afrikkalaista kansanmusiikkia, koska häntä kiinnosti uudenlainen viihdemusiikki, jossa oli -vaikutteita mustien musiikista. Hair oli MacDermotin uran suurin menestys ja se oli myös ensimmäinen musikaali jonka hän sävelsi. Hän innostui sen käsikirjoituksesta paljon. Saavuttuaan New Yorkiin hän asettui asumaan paikallisten hippien kanssa, jotta kukkalapsien elämäilo saataisiin kuulumaan musikaalin musiikissa. MacDermot sävelsikin teoksen vain kolmessa viikossa. (Paukku 2009, 11-12.)

3.1.1 Juoni

Musikaali seuraa Aquariuksen aikaan eläviä hippejä, jotka ovat poliittisesti aktiivisia ja vastustavat -Vietnamin sota. He elävät isossa heimossa. Heidän joukossaan on Claude ja Berger: pari joka pohtii, kuinka Claude voisi välttää kutsunnat ja sotaan lähtemisen. Yhdessä Sheilan, Jeanin, Woofin, Hudin ja muun heimon kanssa he näyttävät millaista heidän elämänsä oli 1960-luvun lopulla. Lopuksi Claude antaa periksi. Hän päättää, ettei heimoelämä sovi hänelle ja lähtee Vietnamin sotaan, jossa hän saa surmansa.

3.1.1 Teemat

Tekijät ottivat kaikki vaikutteet teokseen suoraan 1960-luvulta. Sen ajan nuoret haaveilivat -paremmasta maailmasta ja iloisemmasta huomisesta, mutta karu todellisuus ja sen vaatimukset nousivat nopeasti vastaan.

Koska vaikutteet ovat suoraan 1960-luvulta, kumpuavat sieltä myös Hairin teemat.

Suurin teema mikä Hairissa vallitsee, on nuoruuden into. Into kokeilla uusia asioita; alastomuutta, huumeita, nousua kapinaan vanhempia vastaan. Tasa-arvon puute ja Vietnamin sota ovat myös ilmeneviä teemoja, jotka nousevat vahvasti esiin. (Paukku 2009, 13.)

Lahden kaupunginteatterin Hairissa nämä teemat ovat mielestäni hyvin esillä. Ohjaaja Pyökäri halusi nostaa vielä yhden teemaan mukaan, nimittäin kulutushysterian, ihmisten pakonomaisen tarpeen haalia tavaraa nurkkiin lojumaan. Tästä johtuen lava on lavastettu kaatopaikaksi, koska heimo ilmaisee tällä mielipidettään muuta maailmaa kohtaan ja pyrkii elämään vailla maallista omaisuutta.

Kautta linjan kulkevat myös teemat rauha ja rakkaus läpi esityksen. Nämä ovatkin ne kaksi aatetta jotka ovat säilyneet nykypäivään vahvimmin, varsinkin nuorten keskuudessa.

3.1.2 Musiikki

*”Tämähän on unohtumaton musiikkiteos. Onko tämä edes sanan varsinaisessa merkityksessä musikaali. Tähän lähentelee rock-konserttia jossain kohti..”*toteaa Pyökäri. (Musikaali Hair Lahden kaupunginteatteriin 5.9.2012. 27.3.2012).

Pyökäri kiteyttää mielestäni videolla mielestäni varsin hyvin Hairin luonteen, kappaleita on paljon. Tunnetuimmat laulut musikaalissa ovat ehdottomasti Aquarius, Good morning starshine ja let sunshine in. Musikaalin laulut käsittelevät paljolti eri asioita, kuten oman suunnan etsimistä, taivaan kappaleiden liikkeitä, rotukysymyksiä, sodan vastaisuutta. Myös seksuaalisuus nousee vahvasti esille.

Lahden Hairissa on monihenkkinen bändi, joka on saatu kuulostaan hyvältä. 1960-luvun vaikutteet kuuluvat selvästi bändin soitossa ja sovitukset, jotka kapellimestari Antti Vauramo on tehnyt-, tekevät oikeutta alkuperäisille, eli psykedeelliselle rockille.

3.1.3 Vaatetus

Hippien vaatetus erosi hyvin paljon normaalista. He halusivat protestoida yksitoikkoisuutta ja kaikkea sitä vastaan mikä kuului käsitteeseen ”amerikkalainen elämäntapa”. Siksi he pukeutuivatkin mahdollisimman kirjaviiniin ja eksoottisiin vaatteisiin. Vaikutteita haettiin niin intiaaneilta kuin Buddhalaisilta munkeilta. Rukousnauhat ja talismanit olivat oleellisena osana vaatetuksessa. (Ala-Ketola, 1985, 62.)

Myös vanhat sotilasuniformut Amerikan sisällisodasta puettiin päälle, koska ne haluttiin yhdistää väkivaltaa vastustavaan aatteeseen. (Paukku 2009, 13).

Näissä kiteytyy hyvin ajatus ja idea siitä millainen asustemaailma oli tuohon aikaan. Vaatesuunnittelijamme Anu Pirilä sai mielestäni vangittua taidokkaasti yllä mainitut piirteet. Välillä ehkä jopa liian tarkasti, sillä koska Juhani-Sali on erittäin iso, niin sinne katoavat hienot pienet -yksityiskohdat, valitettavasti. Värikarttana

Pirilä näyttää käyttäneen melkein jokaista sateenkaaren väriä. Monella on myös tennarit jalassa, mikä on myös tuulahdus menneestä, nahkarannekkeita, hiuspantoja, kaula- ja korvakoruja unohtamatta. Paljasta pintaa on myös näkyvissä, mikä kuvastaa hyvin hipin vapautuneisuutta 1960-luvulla.

” Mutta kaikkein tärkeintä tässä paljastavien asujen naamiaisissa olivat tietysti kukat. Niitä sidottiin hiuksiin ja solmittiin kaulan ympärille . Niillä hipit koristelivat itsensä , toisensa ja lähelle osuneet ulkopuolisetkin.” (Ala-Ketola 1985, 62.)

Lahden Hairissa kukkiakin on nähtävissä, mutta hillitysti. Ohjaaja on varmaan tehnyt tietoisin valinnan jättää kukkia pois, koska musikaalissa on niin paljon muita elementtejä.

3.2 IKIHIPPI HEIKKI ”HECTOR” HARMA

Haasteeksi meille esiintyjille muodostui ajan hengen saavuttaminen, 1960-luvun tuominen lavalle. Tällainen ei onnistu, jos meillä ei ole mitään käsitystä siitä, mitä silloin todella tapahtui. Olemmehan kuulleet hipeistä ja meille on muodostunut tietynlainen kuva hippiliikkeestä ja siitä mitä he edustavat. Ehkä on muodostunut myös ennakkoluuloja ja stereotypioita ja nämä liittyvät usein vahvasti varsinkin ulkoisiin asioihin. Odotin musikaalin olevan värejä, kukkia, pitkiä hiuksia ja vahvaa, tunteita herättävää musiikkia ja sitä se paljon olikin. Sen takaa kuitenkin avautui minulle myös paljon suurempia asioita ja ilmiöitä. Rakkaus, vapaus ja rauha. Joku voisi sanoa näitä kliseisiksi teemoiksi, mutta Hair-musikaalissa ne eivät kuitenkaan ole vain tyhjämpäiväisiä, yleismaailmallisia sanoja, joita toistellaan. Ne olivat motiivi radikaalin liikkeen syntymiselle, hipeille, ja nämä asiat ajoivat heitä todella muuttamaan asioita. Tuona aikana sodanvastaisuus oli radikaalia ja kutsunnoista kieltäytyminen tarkoitti jopa vankeutta. Moni nuori mies joutuikin todella miettimään, ennen kuin poltti kutsuntakorttinsa. Kyse ei siis ollut pelkästään uudesta jännittävästä elämäntavasta, hauskanpidosta ja yhteisöllisyydestä, tosin osalle se varmasti oli sitäkin, vaan isoista valinnoista.

Lahden kaupunginteatterin Hairissa oli mukana laulaja-lauluntekijä Heikki "Hector" Harma, "ikihippi", niin kuin hän itseään kutsuu. Harma oli mukana jo vuonna 1969, kun Hair-musikaali tehtiin ensimmäisen kerran Helsingissä. Meille nuoremille olikin avartavaa kuulla Harman tarinointia siitä ajasta, kun Hair ensimmäisen kerran tehtiin ja kuinka valtavan huomion se sai aikaan. Häntä kuunneltaessa Hairin teemoista ja asioista tuli todellisempia ja konkreettisempia, sai enemmän tarttumapintaa lähteä tekemään musikaalia ja ennen kaikkea ymmärtämään sitä. Aiheesta keskustellessa näimme myös uudella tavalla sen, että Hair sopii monella tavalla myös nykypäivään.

Harma oli 30.11.2012 Studio 55 televisio-ohjelmassa, jossa häntä haastateltiin Hairiin liittyvistä aiheista. (Hair kestää aikaa. www.katsomo.fi)

”Maailmaan mihin Hair syntyi oli kirjava”, Harma muistelee. ”Euroopassa oli juuri tapahtunut Prahan miehitys. Vietnamin sodalta ei pystynyt välttymään television takia. Rupesi syntymään nuorten keskuudessa vastarintaa luutuneita vanhoja arvoja kohtaan. Oli muutoshaluisuutta ja hakuisuutta. Ilon ja onnellisuuden, rakkauden aikaa, mutta levotonta se oli monessa mielessä”, Harma toteaa.

Vietnamin sota aiheutti nuorissa paljon liikehdintää ja vastustusta. Harma sanoo, että omalla kohdalla, ja varmaan monen muunkin kohdalla, tämä johtui siitä, että sotaa salailtiin niin kauan. Sotaa käytiin vieraalla maaperällä pientä kansaa vastaan. Sodan rakuus, napalmien kylväminen, kaikki vaikuttivat asiaan.

Hair-musikaalin musiikki on Harman mukaan ratkaisevassa asemassa; se oli kumminkin ensimmäinen musikaali, joka sävellettiin niin kuin rock-musiikkina.

”Olihan siinä vaikutteita sen ajan rock musiikista ja muusta musiikista, kaikkine itämaisine virityksineen ja sävyineen. Se oli uudenaista rajoja rikkovaa, tarttuvaa musiikkia. Säveltäjä Galt McDermot osui ajan ytimeen ja sen takia se kestää myös aikaa”.

Kun vuonna 1969 Hair esitettiin Helsingissä, Harma oli siinä mukana. Hän kertoo, että se oli vähän sekä pääsemistä että joutumista produktion. Folkmuusikko Anki Lindqvist oli valittu Helsingin Hairin Sheilan roolin. Euroopassa pyöri monta Hair-esitystä ja hän halusi nähdä ne ennen kuin harjoitukset Helsingissä alkaisivat. Harma lupautui matka-auton kartturiksi, samalla tarkoittaen myös sitä, että hän luki Ankille käsikirjoitusta, tämän opetellassa tulevaa roolia. Kaikkien maiden esitysten jälkeen Hairin henki tarttui Harmaan. Matkalta palattuaan Harmalla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin mennä Helsingin koelauluun, josta lopulta pääsi mukaan musikaaliin, osaamalla jo kaikki repliikit ja laulut ulkoa.

Harmaan suuren vaikutuksen teki heidän matkansa viimeinen kohde, Lontoo.

Vuonna 1969 Lontoo oli popmusiikin, popkulttuurin ja Carnaby streetin johdolla myös muodin maailman keskipiste. Harman mukaan meininki siellä oli jotain aivan uskomatonta. ”Sieltä tarttui jotakin, mikä tuli mukana sitten Suomeen”, Harma naureskelee.

Hairissa oltiin ensimmäistä kertaa alasti lavalla, mikä oli kohujuttu tuohon aikaan, mutta Harma toteaa, että media sai siitä aikaan vaan niin ison hälyn. Yhdysvalloissa, joka oli tuohon aikaan erittäin konservatiivinen, se oli todella iso asia. Media loi sen käsityksen, että Hairissa hipit hyppivät alasti pitkin lavaa vaikka todellisuudessa alastomuutta näkyy todella vähän ja se on sijoitettu ensimmäisen näytöksen loppuun hyvin kauniiseen ja herkkään kohtaan.

Lahden Hairissa ohjaaja Maarit Pyökäri on kirjoittanut Harmalle uuden roolin musikaaliin, Vietnamin sodan veteraaniksi. Hahmolla luodaan näytelmään lisää jännitystä. ”Juuri tällä roollilla Pyökäri sai minut houkuteltua mukaan teokseen, koska se vaikutti mielenkiintoiselta.” sanoo Harma.

Harma suhtautuu nykyään hyvin samoin Hairin arvoihin kun 40 vuotta sitten. Paljon löytyy samoja asioita, kuten sodan vastaisuus. Silloin Harma manifestoi oman tulevan siviilipalvelukseen menemisen valinnastaan ja rauhanliikkeistä. Hän oli niissä paljon mukana ja niistä jäi pysyviä jälkiä arvomaailmaan. ”Sitä paitsi Hairissa on tavallaan siemen monelle sellaiselle asialle, joka on toteutunut vaikka niin paljon siitä unelmasta särkyikin.” hän pohtii.

Harman mielestä Lahden Kaupunginteatterin porukka, ”heimo”, edustaa valmiutta ja ammattimaisuutta. Nuoret ovat loistavia tanssijoita ja laulajia. Useat opiskelevat Lahden ammattikorkeakoulussa musiikkiteatteria. Harjoitusvaiheessa kun tällaista musikaalia ja käsikirjoitusta käydään läpi niin samaa ikäluokkaa olevat Harma ja Pyökäri kommunikoivat niistä kokemuksista, jotka heillä on ollut. Harjoituksissa porukka olikin hyvin uteliasta ja kiinnostunutta. ”Ehkä mä sain annettua jotain semmoista, jota lähdettiin sitten päivittään. Ajan henki asettui pikkuhiljaa huomaamatta paikoilleen, että yleisöstä saattoi huomata, vaikka musikaalia esitetään nyt vuonna 2012, että he seuraavat jännittyinä ja riemuissaan esitystä. Kyllä Hair menee perille edelleen ja musiikki on se keskeinen hieno juttu musikaalissa”. Harma vielä lisää.

Harman mielestä hippiliikkeestä jäi perintöä nykypäivänä ainakin niiden nuorten arvomaailmaan, jotka sitä silloin elivät aktiivisesti. ”Vihreän liikkeen ja luonnosuojelun perusta luotiin silloin. Hippikulttuuri on leimautunut rock-musiikin, psy-

kedeellisten huumeiden käytön, vapaan rakkauden ja seksin kautta, vaikka siellä oli paljon tärkeimpiä juttuja meneillään” Harma lopettaa
(Hair kestää aikaa. 30.11.2012)

3.3 HAIR TÄNÄÄN

Hair – musikaalin kantaesitys oli vuonna 1967 off-Broadwaylla ja vuotta myöhemmin se nousi Broadwaylle pidempänä ja uudelleen kirjoitettuna, samalla se teki historiaa tekemällä näin.

Kun Hair ilmestyi, siitä tuli ilmiö ja kaikki halusivat nähdä sen. Vaikka se oli saanut hyviä arvosteluja off-Broadwaylla, niin nyt arvostelut olivat ylistäviä. Se oli myös poikkeuksetta ensimmäinen musikaali, jossa näyttelijät olivat sisäistäneet teoksen sanoman. Se kertoi sen aikaisesta nykypäivästä ja siinä oli särmää, eikä se ollut romanttinen, menneestä kertova musikaali, jota muut kautta linjan olivat tuolloin. Nuorten näyttelijöiden into näyttämöllä oli aivan uutta. Yleisö seurasi haltioissaan kuinka heimo antoi kaikkensa lavalla, se tanssi, lauloi, osoitti mieltä. Esitys oli rohkea, energinen ja se sykki. Se unohti vanhat käytännöt ja sovinnaisuuden.

(Paukku 2009, 16-17.)

Sitä ei pysty oikein käsittämäänkään mitä tarkoittaa, kun tekee jotain mullistavaa ensimmäistä kertaa maailmassa ikinä. Voin vain kuvitella millaisen vaikutuksen Hair teki tuolloin, koska se vieläkin sykähdyttää ja vaikuttaa ihmisiin.

Mutta miten Hair vaikuttaa nykyään? Ovako teemat vielä ajakohtaisia nykypäivänä?

Ohjaaja Maarit Pyökäri toteaa Etelä-Suomen sanomissa (Kuosmanen 2012), että näytelmä resonoi myös 2000-luvun Suomessa, vaikka hippiaate saattaakin vaikuttaa tästä ajasta katsottuna lähinnä herttaisen naiivilta puuhastelulta. Helppoa sen resonanssin tavoittaminen ei tosin välttämättä ole ollut. Samalla hän myös toteaa, että Hairin tarina on melkoista ”mössöä”, koska siinä on yritetty tuoda esiin kaikki maailman asiat. Samassa artikkelissa Heikki Harma toteaa kylläkin, ettei käyttäisi sanaa ”mössö”. ”Sillä eihän maailma ole vielääkään mitenkään valmis, maailman hukkuu paskaan”.

Mielestäni monet teemat Hairissa ovat valitettavan ajankohtaisia. Mielestäni maailma ei ole mennyt paljoakaan parempaan suuntaan 1960-luvulta, ehkä jopa päinvastoin. Nälänhätä ja köyhyys riehuvat edelleen vahvasti ympäri maailmaa. Ihmiset haalivat itselleen koko ajan enemmän tavaraa ja samalla kaatopaikat täyttyvät vanhoista roskista. Sotilaallisia jännitteitä on paljon ja sotia käydään paljon. Tuntuu kuin ystävän auttaminen hädässä olisi unohtunut kokonaan ja lähimmäisenrakkaus olisi poissa. Ihmisten välinen tasavertaisuus ei ole parantunut paljoakaan, jos miettiin esimerkiksi naisia ja maahanmuuttajia. Siksi olisi hyvä nostaa taas hippiajan ns. ikuisuusteemoja pinnalle, kuten mm. rauha ja rakkaus.

Päivi Loponen-Kyrönseppä kirjoittaa artikkelissaan, että 1960-luvun hippiaikakautta ja Vietnamin sodan herättämiä tunteja kuvaava Hair on ajaton ja ajankohtainen nyt, kun maailmassa soditaan entistä törkeämmin, rahan puhetta uskotaan eniten, ja epätasa-arvo kasvaa. (Loponen-Kyrönseppä 2012.)

4 LET THE SUNSHINE IN

4.1 KOHTI ENSI-ILTAA

Koululle tuli tieto, että Lahden kaupunginteatteri tekee seuraavaksi suurmusikaalin, johon tarvitaan paljon nuoria. Huhu kiersi että tämä seuraava teos olisi Hair, joka lopulta piti paikkansa. Keväällä 2012 pidettiin koealaulut oppilaiden kesken siitä ketkä pääsisivät kyseiseen teokseen. Periaatteessa en olisi saanut hakea, koska tämä olisi minun kolmas harjoitteluni, kaksi harjoittelua riittää, ja koska olin ylempää vuosikurssia. Sain luvan, koska teatterinjohtaja ja ohjaaja Maarit Pyökäri sanoi että kaikki saavat hakea vuosikurssista huolimatta. ”Nyt maalataan isolla pensselillä” totesi Pyökäri.

Koelaulupäivä koitti. Lauloin raadin edessä kappaleen What kind of fool am I. Tilanne jännitti minua hyvin paljon ja tästä johtuen säkeistöjen sanat vaihtoivat paikkaa, muuten laulu sujui hyvin. Toisena kappaleena kaikkien piti laulaa lyhyt osa kyseisen musikaalin yhdestä kappaleesta Flesh Failuresista, se meni myös hyvin. Kun kaikki olivat laulaneet, siirryttiin liikunnalliseen ja tanssilliseen osuuteen. Liikemateriaali ei ollut vaikeaa, piti suorittaa erilaisia liikesarjoja nurkasta nurkkaan. Suoriuduin niistä oikein mallikkaasti.

Raati oli aluksi sanonut kaikille, että he etsivät avustajia, eli meitä, kahteen tulevaan produktion. Toinen olisi puhenäytelmä Kuinka äkäpussi kesytetään ja toinen juuri tämä Hair-musikaali. Toivoin pääseväni musikaaliin, koska kyseinen näytelmä ei kiinnostanut minua.

Kun tulokset tulivat viikon jälkeen, odotus palkittiin; minut oli valittu tulevaan musikaaliproduktion yhdeksän muun kanssa. Olin erittäin tyytyväinen ja iloinen. Pääsisin tekemään kulttiteosta, joka oli vaikuttanut merkittävästi omaan aikaansa ja jonka musiikki oli erittäin arvostettu. Myhäilin partaani.

Viikot vierivät ja ennen harjoituskauden alkua pohdimme koulussa mitä tuleman piti. Suurta keskustelua ja jännitystä herätti se, että tulisimmeko olemaan alasti lavalla. Hairiin on kirjoitettu alastonkohtaus, jossa hipit riisuvat vaatteensa ja lau-

lavat samalla. Muuten yleinen käsitys oli se, että heiluisimme vain huumehäissämme pitkin lavaa.

Harjoitukset alkoivat keväällä 2012. Kevään harjoituskausi kesti kaksi kuukautta, mikä on normaalia pidempi aika, normaalisti keväälle varataan yksi kuukausi harjoittelua. Syy tähän oli se, että me olemme miltei koko ajan lavalla ja lauluissa olisi paljon harjoittelemista. Kun päivärutiini alkoi, aikataulu koostui kaksista harjoituksista, aamulla klo 10-14 ja illalla klo 18-22. Minulla oli myös käynnissä kolmannen vuodenproduktio harjoitukset näytelmästä ”I love you, you’re perfect, now change”, joten aika oli erittäin kortilla tiettyinä päivinä.

Harjoituspäivä alkoi yleensä koreografimme Jari Saarelaisen pitämällä lämmittelyllä ja yleisellä äänenavauksella. Aamupäivät harjoittelimme tanssien koreografioita ja iltapäivät lauloimme kapellimestarimme Antti Vauramon johdolla. Illan harjoituksissa menimme läpi kohtausluetteloa ohjaaja Maarit Pyökärin johdolla.

Teos valmistui pikkuhiljaa ja kevään harjoitusten lopulla saimme tehtyä jo muutamaman rikkonaisen läpimenon. Ohjaaja Maarit Pyökäri antoi meille harjoitustauon ajaksi kotitehtävän; meidän piti tarkkailla nykynuoria ja heidän käyttäytymistään. Itseltäni jäi kotitehtävän teko aika vähäiseksi, koska reissasin kesällä Euroopassa junalla.

Elokuu koitti. Akut oli ladattu, oltiin valmiita loppukoitokseen. Ohjaaja alkoi niputtaa yhteen enemmän kohtauksia, jotta saataisiin hiottua tekeminen tarkemmin yhteen. Ensi-iltaa kohti tahti kiihtyi ja valmista alkoi syntyä. Toiseksi viimeinen viikko oli erittäin rankka, iltaisin meillä oli läpimeno ja aamuisin harjoittelimme läpimenossa ilmenneitä ongelmia. Läpimenojen kautta esiintymiseen tuli varmuutta ja luontevuutta, myös näyttelijöiden luottamus toisiinsa kasvoi. Alun ”puolikaarella seisoskelu” muuttui hengittäväksi ja energiseksi lavan käytöksi: meistä oli tulossa oikea villiheimo. Kun harjoitusyleisöä saapui paikalle, muuttui esitys entisestään. Yleisö antoi tarvitun vastuksen ja vuorovaikutuksen, jota esitys vaati. Mielenosoitus-kohtauksissa oli vaikeaa osoittaa mieltä tyhjille penkeille. Yleisön kautta huomasi myös sen, että mikä esityksessä toimi ja mikä ei.

Ensi-ilta viikolla kohtasin teatterin raakuuden. Minulla oli ollut pidempään jo pieni flunssa päällä. Yhdistettynä edeltävän viikon kovaan rasitukseen ja levon puut-

teeseen minua alkoi pistään rinnasta todella paljon. Aluksi en kiinnittänyt siihen paljoakaan huomioita, mutta kun en pystynyt oikein nukkumaan menin lääkäriin. Ensimmäisellä kerralla lääkäri ei löytänyt testeistä oikeastaan mitään. Hän sanoi että vältä fyysistä rasitusta, jota sitten vältin parhaani mukaan. Kun kipu yltyi lisää menin uudestaan lääkäriin. Tulehdusarvoni olivat nousseet, mutta keuhkokuivista ei löytynyt mitään. Lääkkeet vaihdettiin ja sanottiin että lepo auttaa. Tiesin että en voinut olla poissa ensi-illasta, koska kukaan ei olisi kerinnyt harjoittelemaan minun repliikkejäni tai laulua, jossa laulan. Ensi-ilta koitti, rintaan koski niin paljon että teki mieli pyörtyä. Otin kipulääkkeitä, jotta pystyisin tekemään omat osuuteni esityksestä. Tulin aina lavalle kun minulla oli repliikki ja poistuin heti sivulle kun olin sen sanonut. Kun olin tehnyt oman osuuteni, lähdin suihkuun. Kipu oli siinä vaiheessa niin kova että verta tuli silmistä. Päätin mennä seuraavana päivänä uudestaan lääkäriin ja olla siellä niin kauan, että minusta löydettäisiin jotain. Keuhkoni kuvattiin uudestaan ja nyt oikeasta keuhkostani löytyi varjo. Minulla todettiin keuhkopussin tulehdus. Jouduin hetimiten sairaalaosastolle, jossa majailin viikon. Minulta jäi väliin neljä esitystä tämän tulehduksen takia.

Tämä on vain yksi esimerkki, siitä miten omituinen ala tämä teatteriala on. Monilla näyttelijöillä on todella korkea työmoraali ja esitystä pitää päästä esittämään vaikka pää olisi kainalossa. Missä menee se raja milloin oikeasti pitäisi jäädä kotiin sairastamaan?

Lopulta tervehdyn ja pääsin takaisin esityksiin esittämään rooliani, enkä ole ollut enää pahemmin kipeänä.

Kun kevään ensimmäisenä päivänä luimme käsikirjoituksen läpi, mietin mielessäni että eihän koko teoksessa ole mitään järkeä. Käsikirjoitus oli sekava, siitä oli vaikea löytää mitään draaman kaarta ja erittäin haastavaa oli löytää ne asiat mitkä sieltä piti poimia. Suomennos on tehty vuonna 2003 ja sen on tehnyt Markku Salo. Tuntuu kuin kääntäjä olisi suomentanut vain puolet tekstistä ja tästä johtuen kohtaukset tuntuivat jäävän kesken. Pääperiaate oli se, että muutama rivi oli dialogia ja väliin tuli iso laulunumero. Työryhmä, puhumattakaan ohjaajasta, sai pohdita syvällisesti mikä on minkäkin kohtauksen sanoma ja mitkä ovat teemat. Monien kokeilujen ja yritysten jälkeen saimme mielestäni niin toimivan kokonaisuuden kun käsikirjoituksesta voi saada. Se on sitten toinen juttu löytääkö yleisö ne asiat

mitä olemme sinne istuttaneet. Pyökäri toteaaakin videolla, että ” me ollaan jonkun verran päivitetty tätä versioita. Ollaan ruvettu tekemään sitä ja on erittäin vaikea sanoa mikä siit nyt sitten oikein tulee kun ollaan näin alussa, mutta näin me lähdetään.” (Musikaali Hair Lahden kaupunginteatteriin 5.9.2012)

Kuten aikasemmin olen todennut, niin Hairin musiikki on jäänyt hienoudellaan historiaan. Musikaalissa on yli 30 kappaletta, joten voidaan puhua musiikkikonserdistä vaikka musikaalista onkin kyse. Kappaleiden harjoittelu olikin raskain, uuvuttavin ja kuluttavin vaihe harjoittelukaudessa. Koska laulettavaa oli paljon, ja tenori-stemmat ovat suhteellisen korkeita ja rasittavia, kurkku väsyi todella nopeasti. Koko laulamista tuntui tulevan mahdotonta suorittamista. Laulamista ei enää nauttinut. Tämä tunne jatkui pitkään ja jatkuu edelleen. Hairissa oli niin paljon laulettavaa, että jokainen sai jonkun kappaleenpätkän laulettavakseen. Minun kohdalle osui kappale Dead end. Minun lisäkseni siinä on mukana toinen poika ja kaksi tyttöä. Kappale on hieno, mutta haastava. Esityksissä ongelmana on se, että se lauletaan ihan bändin vierestä, joten siinä ei tahdo kuulla itseään saati muita laulajia. Kappale käsittelee nuorten näkemiä kieltoja, joita vanhemmat heille asettavat.

Esitysten myötä näyttelijät ovat ruvenneet luottamaan enemmän itseensä ja muuhun työryhmään, jolloin koko näytelmä on hioutunut enemmän yhteen ja saanut uusia kerroksia.

4.2 HIRAM

Iso puheenaihe oli myös se, että meillä ei ollut yhtään mustia näyttelijöitä vaikka Hairiin on kirjoitettu monta mustaa roolia. Ohjaaja Pyökäri kertoi, että muutamia ihmisiä tullaan maalaamaan mustiksi. Tämä ei aiheuttanut minussa mitään tunteenpurkausta, koska nimenomaan teatterissa kaikki on mahdollista.

Kuinka ollakaan kun minulta kysyttiin halukkuutta olla musta, suostuin. Me mustat saimme silmäoptikolta ruskeat piilolinssit, joita käyttäisimme ympäri vuoden esityksissä. Elokuussa oli ensimmäiset koemaskit ja ne toimivat yllättävän hyvin. Peruukiksi sain rastakyhäelmän, joka näytti uskottavalta. Kun muodonmuutos oli valmis, minusta tuntui hyvältä olla siinä. Pystyin helposti rakentamaan tarinan hahmoni ympärille.

Minun roolihahmoni, Hiram, on syntynyt New Yorkissa. Hän on jäänyt orvoksi pienenä lapsena ja joutunut asumaan kadulla nuoruutensa. Kun hipit ovat tulleet Hiram on löytänyt heistä tuen ja turvan. Siksi Hiram onkin 100%:nen hippi. Hän uskoo rakkauteen ja rauhaan, aatteeseen. Hän lähtee täysillä aina mukaan, jos jonkin pitää lähteä.

On helppo olla mukana esityksessä ja esittää rooliensa, kun on rakentanut kyseisen tarinan roolihahmolle. Myös se, että saa luottaa lavalla täysin toisiin ihmisiin antaa voimaa omaan suoritukseen. Voi vaan hypätä esitykseen ja leijua mukana.

4.3 LOPPUSANAT

Lahden kaupunginteatterin Hair musikaali tarjosi minulle hienon työharjoittelun ja mahdollisuuden nähdä miten tehdään suurteos. Samalla ymmärsin myös sen miksi joistakin musikaaleista nousee kulttiteoksia, Hair on ehdottomasti yksi niistä.

Aikaisempi käsitykseni 1960-luvusta on ollut hyvin epämääräinen, mutta nyt asiaan tarkemmin paneutuneena voi sanoa, että tuo vuosikymmen on ollut mielestäni yksi tärkeimmistä luvuista 1900-luvulla.

Vaikka en hyväksykään ”tajunnan räjäyttäviä” huumeita tai allekirjoita sitä, että kaikesta maallisesta omaisuudesta pitää luopua, niin monet hippeyden aatteet ovat hienoja ja arvokkaita. On ollut etuoikeus saada olla mukana Hairissa ja päästä kokemaan edes pieni kosketus 1960-luvun hippiaatteesta. Opinnäytetyötä tehdessäni on ollut hienoa tajuta se, että nuoret voivat muuttaa asioita parempaan suuntaan ja, että niiden asioiden puolesta kannattaa taistella joita pitää tärkeinä.

Hairin teemat ovat ikuisia. Rauhaa, rakkautta ja vapautta tarvitaan ja kaivataan ajasta paikasta riippumatta.

LÄHTEET

1. Kirjalliset lähteet

Ahtiainen, M., Aromaa, V., Heininen, S., Kauppinen, S & Sihvola, J. 2007. Eurooppalaisen ihmisen aikakirja. 8.-11. painos. Helsinki: Edita Prima.

Ala-Ketola, A. 1985. Hippejä. jippejä, beatnikkejä. Jyväskylä: Gummerus.

Echols, A. 2003. Uhoa ja unelmia. Suom. Liisa Laaksonen. Keuruu: Otava.

Heikkonen, E., Ojakoski, M & Väisänen, J. 2004. Muutosten maailma: Kansainväliset suhteet. WSOY.

Kohi, A., Palo, H., Päivärinta, K & Vihervä, V. 2006. Forum. Keuruu: Otava.

Kuosmanen, I. Hair tulee kovaa ja korkealta. Etelä-Suomen Sanomat. 1.9.2012.

Loponen-Kyrönseppä, P. Lahden Hair ei ole hullumpi. Ilkka 7/Viikko. 7.9.2012.

Paukku, R. 2009. Hippimusikaali Hair ja Tampereen poppteatterin tarina. Painokotka

2007. Remember the 60's. Suom Niemi, K. Kiina: Gummerus

2. Internet-lähteet

1. Hair kestää aikaa. 30.11.2012 [viitattu 7.4.2013] Saatavissa:
<http://www.katsomo.fi/?progId=154298>

2. Musikaali Hair Lahden kaupunginteatteriin 5.9.2012. 27.3.2012 [viitattu 7.4.2013] Saatavissa:
<http://www.youtube.com/watch?v=XRDEEZLXh3Q&list=UUrUfz3CnywodmTgnNn-1JGw&index=11>

3. Muut.

1. Kuoppamäki, J. 1967. Kukkasen Valta.

2. Ragni, G. 1967. Hair vocal parts. Markku Salo 2003.

LIITTEET

1. HAIR – käsiohjelma.

